

Vyřizuje: Mgr. Věra Marušíáková
asistentka poslance
PhDr. Ivana Bartoše, Ph.D.
vera.marusiakova@gmail.com
tel. +420 724 932 261
Doručovat: ivan.bartos@pirati.cz nebo
do datové schránky [b2i4r6j](#)
Datum: 8.7. 2019

Vážený pan
Ing. Marian Piecha, Ph.D., LL.M.
Náměstek pro řízení Sekce Fondů EU
Ministerstvo průmyslu a obchodu
Na Františku 1039/32
Staré Město
11000 Praha 1
piecha@mpo.cz

ID datové schránky: bxtaaw4

Na vědomí:

Ing. Václav Štraser - ředitel Odboru kontroly a interního auditu - straser@mpo.cz

Výzva k dodržování zákonů Vašeho úřadu ve vztahu ke střetu zájmů premiéra Andreje Babiše

Vážený pane náměstků,

během posledního roku byla zveřejněna celá řada důkazů dokládajících, že Andrej Babiš je ve střetu zájmů a je tak porušován článek 61 Nařízení Evropského parlamentu a Rady 2018/1046¹ a § 4 českého zákona č. 159/2006 Sb. o střetu zájmů². Konkrétně tedy zákon o střetu zájmů zakazuje, aby společnost ovládaná členem vlády ČR získávala dotace, veřejné zakázky, investiční pobídky či ovládala periodický tisk.

Dne 6.6.2019 oznámil ředitel Státního zemědělského a intervenčního fondu (SZIF) v přítomnosti ministra zemědělství Miroslava Tomana, že SZIF nebude proplácet dotace koncernu Agrofert, které byly schválené po 9.2.2017. Ředitel SZIF reagoval tak na doručení předběžné auditní zprávy Evropské komise, která podrobně popisovala mimo jiné porušování českého zákona o střetu zájmů.

Ministerstvo průmyslu a obchodu je řídicím orgánem OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, v rámci kterého již byly v době účinnosti novely zákona o střetu zájmů (po 9.2.2017) vyplácené prostředky společností z koncernu Agrofert. **S ohledem na možné nemalé škody bych Vás rád vyzval k dodržování příslušných zákonů při následném postupu a připojení se k SZIF, které proplácení prostředků zastavilo.** Jsem přesvědčen, že postup českých úřadů by měl být v této věci jednotný.

Vzhledem k vážnosti situace se střetem zájmů českého premiéra začal zabývat nejvyšší státní zástupce Pavel Zeman, který připravuje v této věci podrobnou analýzu s ohledem na trestněprávní rovinu, neboť doslova sdělil, že předběžná auditní zpráva doručena do ČR na počátku června 2019 by „mohla zavdávat podezření z trestného činu“.³

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32018R1046>

² <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-159>

³ <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/rozsudek-nad-rathem-i-hledani-trestnych-cinu-v-audit-u-babisove-stretu-zajmu-sef-zalobcu-zeman-zive-na-seznamu-74901>

Zákon č. 159/2006 Sb. o střetu zájmů v § 4 přímo zamezuje, aby společnost ovládaná členem vlády získávala dotace, veřejné zakázky, investiční pobídky či ovládala periodický tisk. Termín ovládající osoba je následně definovaná ve 2 zákonech:

V § 74 odstavce 1) zákona č. 90/2012 Sb. o obchodních korporacích:

„Ovládající osobou je osoba, která může v obchodní korporaci přímo či nepřímo uplatňovat rozhodující vliv. Ovládanou osobou je obchodní korporace ovládaná ovládající osobou.“

V § 13d odstavce 2 zákona č. 164/2013 Sb. o mezinárodní spolupráci při správě daní:

„Ovládající osobou se rozumí v případě:

b) *svěřenského fondu zakladatel, svěřenský správce, osoba vykonávající dohled nad správou fondu, obmyšlený nebo jiná fyzická osoba mající nejvyšší faktickou kontrolu nad svěřenským fondem,*“

Z výše citovaných zákonů lze jasně dovodit, že **ovládající osobou a skutečným majitelem koncernu Agrofert je Andrej Babiš**, který je zakladatelem i takzvaným obmyšleným svěřenských fondů, které spravují majetek koncernu Agrofert. Tento závěr dále potvrzují následující důkazy:

1. Předběžné auditní zprávy Evropské komise v souvislosti se střetem zájmů členů vlády

V odstavci 9 na straně 18 první předběžné auditní zprávy Evropské komise je uvedeno⁴:

„V důsledku toho mají útvary Komise za to, že se na pana Babiše vztahuje § 4c českého zákona č. 159/2006 Sb. o střetu zájmů. Útvary komise se proto domnívají, že všechny dotace poskytnuté skupině Agrofert od 9.2.2017 **nejsou v souladu s vnitrostátními právními předpisy o střetu zájmů**, jež zakazují poskytnutí dotace takové obchodní společnosti.“

V odstavci 12 na straně 21 první předběžné auditní zprávy Evropské komise je uvedeno:

„Andrej Babiš **je skutečným majitelem** společnosti z koncernu Agrofert a od února 2017 i dvou svěřenských fondů, které plně kontroluje a má tedy přímý ekonomický zájem na úspěchu skupiny Agrofert“.

V odstavci B.2 na straně 65 první předběžné auditní zprávy Evropské komise je uvedeno:

„Pro toto období (pozn. po 9.2.2017) dospěly útvary Komise k závěru, že kromě toho, že **české úřady pokračovaly v porušování článku 32** odstavce 3 nařízení č. 966/2012 a od 2. srpna 2018 **porušovaly i článek 36** odstavce 3 nařízení č. 2018/1046 a § 4 odstavce 1 českého zákona č. 159/2006 o střetu zájmů (...) po tomto datu **nebylo v souladu s § 4c** zákona č. 159/2006 o střetu zájmů a jsou tudíž neregulérní, a proto by 100% finanční oprava měla být uplatněna.

2. Nezávislá analýza právních expertů JUDr. Viktora Rossmanna a Mgr. Anny Dolejské

Na straně 16 v předmětné analýze je uvedeno⁵:

„Osobou ovládající a zároveň skutečným majitelem Svěřenských fondů jsou :

Ing. Andrej Babiš, jako jediný zakladatel a jediný beneficiant Svěřenských fondů,

Ing. Zbyněk Průša, svěřenský správce Svěřenského fondu AB I a člen protektorů AB II,

JUDr. Alexej Bílek, svěřenský správce Svěřenského fondu AB II a člen protektorů AB I,

Monika Babišová, členka rady protektorů v obou svěřenských fondech,

Mgr. Václav Knotek, člen rady protektorů v obou svěřenských fondech.“

⁴ <https://domaci.ihned.cz/c1-66581910-hn-exkluzivne-babis-je-ve-stretu-zajmu-konstatuje-brusel-cesko-by-melo-vratit-cast-dotaci-pro-agrofert>

⁵ <https://www.pirati.cz/assets/pdf/pravni-analyza.pdf>

3. Výpisy ze slovenského registru „partnerov veřejného sektora“

Slovenský rejstřík „partnerov veřejného sektora“⁶ ukládá společnostem získávající veřejné prostředky povinnost doložit svého „konečného uživatele výhod“ (ekvivalent „skutečného majitele“ ve smyslu odstavce 4 § 4 zákona č. 253/2008 Sb. proti praní špinavých peněz). Skutečnost, že se jedná o ekvivalent lze doložit prostým pohledem na jazykové verze Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2015/849.⁷ V tomto slovenském rejstříku se nachází minimálně 27 výpisů od 27 společností z koncernu Agrofert či Synbiol. **U všech těchto společností je jako skutečný majitel uveden mimo jiné Andrej Babiš** a v podrobné dokumentaci s příslušným ověřením k tomuto výpisu je explicitně uvedeno, že Andrej Babiš nepřímo ovládá majetek spravovaný svěřenskými fondy, které založil. Dokládá to například výpis přímo společnosti Agrofert (**viz** ⁸) anebo i společnost z koncernu Synbiol, pod kterým je Andrej Babiš **dokonce přímo podepsaný** (**viz** ⁹).

4. Pirátská právní analýza střetu zájmů

Právní analýza České pirátské strany na straně 2 dochází k jednoznačnému závěru, že **Andrej Babiš** jakožto zakladatel a obmyšlený svěřenský fondů spravující majetek společnosti Agrofert, **je její ovládající osobou**¹⁰:

„Obmyšlený (beneficient) trustu je nepochybně pro účely fiskálního práva ovládající osobou.“

5. Analýza Právního servisu Evropské komise

Právníci Evropské komise podrobně ve své analýze z listopadu 2018¹¹ popsali, jak dochází k **porušování článku 61 evropského finančního nařízení č. 1046/2018**. Andrej Babiš totiž dle této **analýzy splňuje definici střetu zájmů** a v této analýze se například uvádí, že „smyslem fondů je řídit společnost Agrofert a chránit zájmy zakladatele fondů (tedy pana Babiše)“. Analýza dále popisuje, že Andrej Babiš má především hospodářský zájem na fungování koncernu Agrofert, ale ve střetu zájmů je rovněž z „rodinných důvodů“. Analýza rovněž vysvětluje kompetence Andreje Babiše ve svěřenském fondu, neboť je zakladatelem i osobou obmyšlenou svěřenských fondů, které spravují majetek koncernu Agrofert.

6. Stanovisko Transparency International

Nevládní organizace Transparency International v mnoha výstupech zveřejnila svá stanoviska dokládající, že Andrej Babiš je skutečným majitelem a ovládající osobou koncernu Agrofert a je porušován jak zákon o střetu zájmů s účinností od 9.2.2017 tak i evropského finančního nařízení ke střetu zájmů účinné od 2.8.2018.

⁶ <https://rpvs.gov.sk/rpvs/>

⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A32015L0849>

⁸ <https://rpvs.gov.sk/rpvs/Partner/Partner/Detail/7859>

⁹ <https://rpvs.gov.sk/rpvs/Partner/Partner/Detail/21116>

¹⁰ <https://www.pirati.cz/assets/pdf/ovladajici-osoba-sverenskeho-fondu.pdf>

¹¹ <https://www.respekt.cz/politika/respekt-ziskal-dokument-eu-o-babisove-stretu-zajmu-text-mluvi-jasne>

7. Dokument OECD - Standard pro automatickou výměnu informací o finančních účtech v daňové oblasti

Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) vydala odborný dokument (více jak 300 stran) při příležitosti projednávání Standardu pro automatickou výměnu informací o finančních účtech v daňové oblasti. V tomto dokumentu na straně 59 v odstavci 6 popisuje, kdo je ovládající osobou ve svěřenského fondu¹²: „Termínem ovládající osoby se rozumí fyzické osoby, které mají kontrolu nad subjektem. V případě svěřenského fondu **je ovládající osobou zakladatel**, svěřenský správce, osoba vykonávající dohled nad správou fondu, **obmyšlený** nebo jiná fyzická osoba mající nejvyšší faktickou kontrolu nad svěřenským fondem.

8. Nepravomocné rozhodnutí přestupkového úřadu v Černošicích

V lednu 2019 vydal přestupkový úřad v Černošicích nepravomocné rozhodnutí ohledně možného porušování českého zákona o střetu zájmů ze strany českého premiéra, a to v souvislosti s možným ovládním společnosti vydávající periodický tisk. Tento úřad prozatím nepravomocně rozhodl o tom, že Andrej Babiš je ve střetu zájmů a předsedovi vlády vyměřili pokutu 200 tisíc Kč. Znění tohoto rozhodnutí zveřejnil internetový deník Aktuálně.cz¹³: ***"Na základě provedených důkazů a uvedeného posouzení nemá správní orgán pochybnost o tom, že obviněný je ovládající osobou uvedených mediálních společností, a proto rozhodl o jeho vině u uvedeného přestupku."***

9. Celá řada odborných stanovisk od tuzemských i zahraničních expertů

V úvodu je nutno zmínit, že představitelé koncernu Agrofert ani premiér Andrej Babiš nikdy veřejně neuvedli ani 1 nezávislou autoritu, která by tvrdila, že Andrej Babiš není ve střetu zájmů. K tomuto kroku jsem Andreje Babiše vyzval ve své interpelaci a premiér Andrej Babiš ve své odpovědi ze dne 16.5.2019 **odmítl uvést byt jedno jediné jméno odborníka, který by dodržování českých a evropských předpisů v souvislosti s jeho osobou potvrdil.**

Naproti tomu pirátský analytický tým oslovil celou řadu tuzemských a zahraničních expertů, jejichž odpovědi je možné rozdělit od 3 skupiny:

1) Odpovědi potvrzující, že adresně Andrej Babiš je ve střetu zájmů, a to ve smyslu českých i evropských právních předpisů.

2) Odpovědi, které teoreticky popsaly, kdo je ovládající osobou a skutečným majitelem ve svěřenském fondu, a tedy potvrdily, že Andrej Babiš je ve střetu zájmů.

3) Odpovědi, ve kterých odborníci odmítli tuto věc posoudit ať z obavu strachu či chybějící odbornosti.

Pirátský analytický tým tedy nedostal ani jednu odpověď, která by vyloučila porušování českých a evropských předpisů v souvislosti s premiérem Andrejem Babišem.

Jako ukázkou jedné z mnoha odpovědí lze uvést vyjádření Martina Brännströma z úřadu spravující švédský rejstřík skutečných majitelů. Tento úřad je podřízen švédskému Ministerstvu spravedlnosti. V tomto vyjádření ze dne 6.7.2018 uvedl:

"The beneficial owner of a trust fund is several people: The Settlor, the trustee, the protector and the beneficiary (if there is a beneficiary in the trust). The controlling person is all four persons. This is the

¹² https://read.oecd-ilibrary.org/taxation/standard-for-automatic-exchange-of-financial-account-information-for-tax-matters_9789264216525-en#page59

¹³ <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/zasadni-dukazy-cislo-9-10-a-11-babisuv-stret-zajmu-oduvodnil/r~12d710aa441311e9b9980cc47ab5f122/>

normal case regarding trust funds but there can also be other people that are beneficial owners if there is an agreement which make that another person have the ultimate control."

S úctou,

PhDr. Ivan Bartoš, Ph.D.
poslanec a předseda České pirátské strany

Podle § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, má úkon učiněný pověřenou osobou prostřednictvím datové schránky stejné účinky jako úkon učiněný písemně a podepsaný.